

HENRIK PONTOPPIDAN

OG HANS BØGER

Gennem sine mange Bøger, der med en enkelt Undtagelse skildrer danske Forhold, har Henrik Pontoppidan givet et mere omfattende Billede af vor Tids Danmark — socialt, politisk, kulturelt, religiøst — end nogen anden af hans Samtidige. Han har ikke holdt sig til en enkelt Landsdel eller et enkelt Samfundslag; han er aldansk i sit Forfatterskab, som han er det ved sin Afstamning fra den over hele vort Land udbredte og ansete pontoppidanske Slægt. Med lige stor Sikkerhed og med samme skarpe Blik har han hentet sine Æmner paa Landet og i Byen, fra Hytterne og fra Hovedstadens Saloner. Henrik Pontoppidan er en selvstændig og original Personlighed, hvis Digtning præges af Sandhedstrang og Uvilje mod alt uægte; han er en Revser og en Kritiker. Hans Sprog er kraftigt, frit for Lyrik og fuldkommen sagligt og sobert, et Udtryk for den Tankens Klarhed og Sindets mandige Ligevægt, der er hans Ideal. Han repræsenterer, har en kendt norsk Kritiker sagt, „det lødigste, det psykologisk dybeste, det mest afklarede i dansk Novellistik: han er allerede i levende Live blevet klassisk.“

Henrik Pontoppidan er født 24. Juli 1857 i Fredericia, hvor Faderen var Præst. Senere forflyttedes denne til Randers, og her kom den vordende Digter til at leve sine Barndomsaar. Allerede som Dreng røbede han en Uafhængighedstrang, der aldrig senere har forladt ham. Fra Randers Latinskole tog han i 1873 Realeksamen og rejste saa til København for at læse til Ingeniør. Han opgav imidlertid Studiet: han vilde være Digter.

Under en Rejse til Schweiz saa tidligt som 1876 havde Pontoppidan skrevet et nu tabt Skuespil, *Hjemve*, men sin egentlige Debut som Forfatter fik han i 1881, da han udgav Bogen *Stækkede Vinger*, fire Fortællinger. Deres Stof er tildels hentet fra Landsbylivet, som han havde lært at kende som Lærer paa sin Broder Mortens Højskoler og gennem sit Gif-